

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerancate nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
la Viena: la N. Duker Nachf.,
Nr. Augenthal & Emerle Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tar-
if și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Fârgul Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 244.

Brașov, Sâmbătă 3 (16) Noemvrie.

1901.

Desbaterea adresei în dietă.

Erī s'a început în camera un-
gară desbaterea adresei de răspuns
la discursul tronului.

Este acesta un moment insem-
nat pentru noua dietă, în care par-
titele diferite se vor introduce în mod
sărbătoresc, marcându-și cărarea, pe
care voesc să pășescă prin desfășu-
rarea programelor lor față cu cor-
ona. După usul parlamentar se face
acesta prin prezentare de proiecte
de adresă.

Pe cât a transpirat în public
se vor prezenta camerei de rândul
acesta cinci proiecte de adresă. În
ședința de erī au fost cetite și de-
puse pe biroul camerei de fapt trei
proiecte: acela al partidei liberale
guvernamentale, al căru cuprins îl
cunoscem deja, apoi proiectul de
adresă al fracțiunii independente
kossuthiste și acela al partidei po-
porale catolice; se așteptă ca în șe-
dința de aji să debuteze și fracți-
unea independentă, dér, ce e mai in-
teressant, și cei patru naționaliști slo-
vaci cu câte un proiect de adresă deo-
sebit.

Dacă se va adevări ceea-ce se
susține despre Slovaci, că vor să
facă o reprezentațiune către corónă,
manifestând ast-fel punctul lor de
vedere deosebit în cestiunea națio-
nalităților și — suntem foarte incli-
nați a admite acesta — atunci ener-
gia și curagiul lor de a-se pronunța
și manifesta de sine stătător me-
rită a fi cu deosebire remarcate.

Scim bine, că discursul tronu-
lui, această operă atât de laudată a
lui Szell, n'a amintit nici măcar pe
departe de politica, ce vrea să-o ur-
meze în viitor guvernul față de na-
ționalități, nici de existența și deci
cu atât mai puțin de cauza națio-
nalităților.

Tot așa stă lucrul și cu projec-
tul de adresă al majorității guverna-
mentale. Nici aici nu s'a aflat de

lipsă a-se cheltui câte-va cuvinte asu-
pra mult hărțuitorilor și prigonitorilor
naționalități; nimic, ce le-ar fi putut
da séu lua speranțele în viitor.

Este prin urmare teren des-
tul pentru o adresă ținută și desfă-
șurată fie și numai cât de puțin în
sens naționalist, adevă în direcți-
unea de a reclama drept de existență
și pentru naționalități.

Deputații slovaci, se dice, s'au
supus acestei probleme și suntem
foarte curioși să vedem în ce mod
o vor rezolva'o.

Pe când însă toate foile din
Pesta, relevă intențiunea Slovaci-
lor, despre care vorbim, nu vor-
besce nici una nimic despre vre-un
pas, ce ar avé de gând a-l face cei
unspre-zece deputați sași, cari stau
înafară de partide.

Sașii nu formeză în dietă un
partid în sens parlamentar, ei nici
ca club n'au voit să figureze din mo-
tivele cunoscute espuse de către
comitetul lor central, totuși de fapt
cei unspre-zece deputați sași for-
mază un grup de culóre naționalistă
și, judecând după unele voci din di-
arele lor, parte mare susțin, că ar for-
ma chiar un club, deși nu tocmai după
tote regulile.

Ori cum ar fi, bate mult la
ochi, tocmai în fața procederei in-
tenționate de către Slovaci, că Sașii
care sunt întreit mai mulți la nu-
măr, nu dau nici un semn, că ar voi
să se folosescă de ocaziune, spre a
se manifesta și ei în decursul des-
baterei adresei, cum am dice, ca in-
dividualitate etnică deosebită ce
sunt.

Cu cine vor merge dér Sașii?
La adresa Slovacilor cu anevoe se
vor alătura, de ore-ce atunci de si-
gur ar fi preferit să presinte impre-
ună cu ei un proiect de adresă. Pen-
tru proiectele celor-lalte partide un-
guresci, Sașii nu se vor puté însu-
fieri și le va veni greu de astă-dată
să urmeze tactica din perioadele die-

tale de mai înainte, de a vota pen-
tru proiectul de adresă al majorită-
ții, fără de nici o rezervă, mai ales
după-ce acest proiect nu amintesc
de loc, ba ignorază chiar total păsu-
rile naționalităților.

Acastă situațiune delicată și di-
ficilă se resimte aji destul de mult
în sinul deputaților sași, cel puțin
trebuie să deducem acesta din îm-
părtășirea, ce o face „Sieb. D. Ta-
geblatt“ din Sibiu. Acastă foie, află
adevă din isvor sigur, că unul din
deputații mai vechi sași, stăruie, ca
atunci, când se va desbate proiectul
de adresă al majorității, din partea
Sașilor să se declare, că ei primesc
în general acest proiect, la desbate-
rea specială însă deputații sași să facă
un amendament privitor la cestiunea
naționalităților.

E semnificativ, că foia Sibiană,
nu dorește nici măcar atâta acțiune
din partea Sașilor, de temere ca nu
cumva să cadă cu toții în disgrația
partidului dela putere și a șefului
său, și ca nu cumva elementele șo-
viniste din cameră să se folosescă
de ocaziune spre a îndrepta atacuri
vehemente în contra Sașilor.

Opiniunile numitei foi săsesci,
nu sunt tot-deuna apreciate într'un
fel de către Sași. Nu numai odată
ele au venit în conflict cu opiniunile
Sașilor din alte părți și mai ales cu
ale celor din Brașov. Se pôte deci ca și
sfatul contrar, ce li-l dă „Tageblatt“
Sașilor în apărarea direcției poli-
tice lor dela 1890, să nu fi primit.

Nu e nimic sigur însă, și prin
urmare e îndreptățită curiositatea
fie-cărui, care se interesează de cur-
sul trebilor naționaliste dela noi, de
a sci ce atitudine vor avé depu-
tații sași cu ocaziunea discuțiunii
adresei.

Adresa deputaților naționaliști.
Foile unguresci din Pesta pretind a sci, că
deputații naționaliști încă vor înainta ca-
merei o adresă de răspuns la mesagiul.

Acești deputați sunt: Martin Kollar, Ioan
Rujak, Ioan Valasek și Franciso Veselovski,
toți Slovaci. Deputatul naționalist sârb
Lyubimir Pavlović își va espune părerile
într'un discurs.

Ministrii ungari în Viena. Lui
„Bud. Tud.“ i-se telegrafază din Viena:
Majestatea Sa a primit (alaltăeri) pe mi-
nistru-președinte Coloman Szell, care a con-
ferit apoi timp îndelungat cu ministru-
de externe Goluchowski. După înțelegerea mai
nouă, desbaterea asupra tarifului vamal ge-
neral o vor începe delegații ministeriali
septemăna viitoare în Budapesta. Coloman
Szell a conferit și cu ministru-președinte
Koerber, după-care dimpreună cu ministrii
Lukács și Fejérvary s'a reintors la Buda-
pesta.

Austro-Ungaria și Turcia.

Din Constantinopole se anunță ur-
mătoarele:

Numerosele gravamine, ce le-a ridicat
în liniște, dér cu totă energia ambasadorul
austro-ungar br. Calice, au fost rezolvate
definitiv și peste așteptare de satisfăcător. So-
luțiunea e de mare importanță atât din punct
de vedere politic, cât și financiar, mai ales
că se iviseră piedeci aproape invincibile.

Deore-ce guvernul otoman scia, că
Austro-Ungaria e decisă a recurge la măsură
influențe, a aflat de bine să împlinescă pre-
tensiunile ambasadorului. Și Sultanul a ară-
tat bunovoință în afacerea acosta. La în-
ceput br. Calice a cerut vindecarea plânge-
rilor în mod singuratic, în 3 Oct. însă le-a
cumulat. Din ziua acosta începând Turcia
a rezolvat una după alta gravaminele. Ești
concesiunile făcute de Pörtă:

Pe cei trei indiviți, cari au atentat
la viața consulului ungar din Prizrend, i-a
pedepsit exemplar. — Pe generalul Mehemed-
pașa, care o ofensat pe dragomanul consu-
latului austro-ungar din Ueskueb, l'a per-
mutat. — Pörtă a plătit despăgubiri însem-
nate supusului austriac Davidovici, pe care
bandiți albanesi l'au jăfuit în Djakovo! —
Mai departe a dat trei firmane în cestiunea

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(9)

Natură și viață.

De E. Sienkiewicz, trad. de I. C. Frunză

— Continuare. —

— Bine să dea Dumnezeu! — răs-
puseră consilierii în cor.

— Și ce căutați aici? — întrebă as-
pru primarul, care la început rămăsese ca
trănit. — Ce vreți — continuă el după-ce
se reușese — aveți vre-o pricină? V'ați
certat, v'ați bătut séu ce aveți?

De-odată se amestecă notarul în
vorbă.

— Lăsați-i să-și spună păsul.

— Mărită primărie — începă Rizepa
— prea luminată...

— Tac! — îl intrerupse nevasta —
lasă să vorbesc eu și tu să nu dici nici
măcar cărc.

Își șterse ochii și nasul cu șorțul și
apoi începă să povestescă cu glas tremurător
tota întâmplarea. Ah! unde se găsea
biata femeie!... Ea aducea pira în contra

primarului și a notarului... și plânsorea ei
o spunea acum chiar primarului și notaru-
lui. „Aceștia și-au bătut joc de el, i-au
făgăduit, că-i va da o părticică din
pădure, decât va iscăli, și el a iscălit. I-au
dat cinc-șecel de ruble și fiind beat nu
sciea nimic, că el își pune capul lui, îl
pune pe al meu și al copilului nostru. A
fost beat! Mărită primărie, a fost beat ca
un porc! — grăi ea suspinând. Omul beat
nu scie, ce face și chiar la judecătorie,
decă cine-va face ceva în beție, i-se iartă,
căci se dice, că n'a știut nimic de dânsul.
Pentru numele lui Dumnezeu, îndurați-vă,
căci un om tréz nu-și vinde capul séu și
al familiei pentru cinc-șecel de ruble!
Aveți milă de mine, de el și de nevinova-
tul nostru copil! Ce să mă fac, nenorocita
de mine, singură singurică pe lume, fără
el, fără sormanul meu bărbat!... Dumnezeu
vê va da tot binele, vè va răspândi pentru
noi nenorocirii!“

Un sughiț, ce o apucă, o împedecă
să spună mai departe. Rizepa plângea și
el și-și ștergea într'una nasul cu degetele.
Consilierii comunali se mișcau într'o parte
și într'alta, se uitau unii la alții, aruncară

apoi ochii la primar și la notar și nu scieau,
ce să facă. Într'aceea Rizepowa și-a venit
erăș în fire și începă vorba mai departe:

— Sormanul umblă încôce și 'n colo
ca un nebun. Pe tine, dice el, am să te
omor, pe copil am să-l sugrum, casei am
să-i dau foc, dér ca soldat nu mă duc nici
într'un chip. Ce vină port eu sormanu de
mine, séu copilul?... Nu-și mai vede de
economie, nu mai e bun nici de cósă, nici
de topor, ci șede acasă și suspină și geme,
eu însă am așteptat ziua de aji, ziua de
judecată, d-vóstră aveți inimă și nu veți
suferi să se întemple această nedreptate.
Isuse Christóse și maică precestă ajuta-ne!

Multă vreme se auđiră numai gemetele
Rizepovej, până în sfârșit un bătrân consi-
lier se ridică și vorbi bombănind:

— E lucru scârbos să imbeți cu de-a
sila pe un om și-apoi să-l vinđi.

— Așa e! e lucru scârbos, dîseră
și alții.

— Dumnezeu și maica preacurată să
vê dea tot binele! — strigă Rizepowa,
aruncându-se în genunchi pe pragul ușei.

Primarul se simțea puțin rușinat, con-

silierul Gămulea de asemenea era îngrijat
și amândoi se uitau la notar. Acesta tăcea,
dér când văđă, că Rizepowa nu mai înce-
tăză, se adresă către consilierii, cari o spri-
jineau și le dîse:

— Sunteți nîsco măgari!

Se făcú o liniște de par'că auđia
érba crescând și apoi notarul continuă:

— E scris clar și limpede, că cine se
amestecă și face gură față de un contract
încheiat de bună vöe, are să ajungă în-
naintea tribunalului maritim; sciiți voi proș-
tilor, ce este un tribunal maritim? Voi nu
sciiți, sunteți nîsco proști, un tribunal ma-
ritim este...

Aci se opri, își scóse batista și-și su-
flă nasul, apoi continuă vorbirea cu o voce
reoe și oficiósă:

— Care gogoman vrea să scie, ce
este un tribunal maritim, acela să-și bage
nasul unde nu-i fierbe óla, și are să o simță
el până în rinichii. Decă cine-va se dá la
miliție de bună vöe, voluntar, să vè fe-
rască Dumnezeu să vè amestecați în așa-
ceva, séu să dice-ți vr'un cuvânt. Con-
tractul e scris, martorii sunt aci și ma,

infinității a două bisericilor catolice în Albania și a unei școli austriece în Albania. — Se mai obligă Porta, ca fără consimțământul Austro-Ungariei să nu dea concesiuni asupra monopolului de chibrite în Turcia, decât astfel de concesiuni nu unt garantate prin contract. — Mai departe Porta a plătit despăzubiile însemnate la trei supuși austriece și a aprobat pretensiunea ambasadorului Calice, de a-se trimitte un tribunal ales pentru a rezolva cesiunea litigiilor, ce s'a ivit între societataa căii ferate austriece și guvernul turcesc în afacerea porturilor dela Salonice și Dedeagazi, precum și în afacerea pretensiunilor bănesci însemnate ridicate de societate. — Privitor la despăzubiirea sumei de 90.000, ce au portins'o supușii austriece pentru pagubele, ce le-au suferit cu ocaziunea turburărilor armenice din 1895 și 1896, s'a făcut o învoială între Pörtă și marele ambasador.

Alegerile comitatense în Săcele. Din Săcele ni-se comunică, că acolo a fost erî mare luptă la alegerile de întregire ale membrilor congregației comitatense. Acastă luptă e caracterisată și prin faptul, că cele peste 200 de voturi ale alegătorilor, cari au luat parte, s'au împărțit între 10 candidați. Alegătorii Români au luat parte în număr mare, 69, în frunte cu tînărul preot Romul Verzea. Participarea Românilor a fost o urmare a unui compromis, ce l'au încheiat cu grupul inspectorului școlar Kileny la care în momentul din urmă s'a mai alăturat un mic grup de alegători unguri. S'a convenit numai și numai cu privire la actul electoral, așa că să fiă aleși din sînul Românilor d-l Romul Verzea, ér din sînul grupului amintit conducătorul acestuia Kileny; încât pentru ceilalți 2 candidați s'a făcut concesiune grupului al doilea, care s'a alăturat la compromis, ca să fie candidați Stefan Köpe jun. și Bálint jude în Bacifaléu, améndoi Ciangái.

Lista contrară, oficioasă ungerescă, compusă din matadorii șovinisti, cari formase garda lui Rombauer la alegerile trecute dietale, era următoarea: Henter Gábor, fisolgăbiréu reabilitat, Dr. Sükösá, avocat în Satulung, Maseník Gyula, protopresbiter luteran în Săcele, Gyiró Pista, notar în Puroáreni și Dr. Poka medic de cerc în Săcele. — Afară de aceștia și de cei de sus, și-a mai pus candidatura și notarul Rusz din Turcheș.

La alegere a învins lista cea dintâi, cu deosebirea, că în locul țeranului Balint a reușit să fiă ales Henter Gabor cu majoritate de un vot. Ceilalți matadori șovinisti ai Săcelelor au cădat de-arëndul.

Cei ce au eșit învingători din urnă sunt: Andrei Kileny inspector școlar reg. cu 110 voturi; Romul Verzea, preot cu 98 voturi; Stefan Köpe jun. cu 95 voturi și Henter Gabor cu 93 voturi.

Acești patru au fost proclamați aleși. Mai e de a-se nota, că nu Români au fost

cei cari au apelat la concursul amintitelor grupuri ungeresci, ci conducătorii acestora li-au propus Românilor compromisul.

După cum ni-se mai comunică, atitudinea alegătorilor români, în frunte cu o parte dintre preoți și cu toți învățătorii români, a fost așa de demnă și plină de energie, încât a impus tuturor și a făcut să-și mai plece puțin nasul șovinismul cel atât de îngâmfat.

Din străinătate.

Rusia și cesiunea balcanică. Ziarul bulgăresc „Vecerna Posta“ afirmă, că în ultimele zile cabinetul din Petersburg a trimis o notă confidențială guvernelor bulgar, sârb și muntenegrean, atrăgându-le atențiunea ca să vegheze pentru-ca la granițele lor dinspre Turcia să nu se întemple incidente, și asta ca un reflex al acțiunii energice întreprinsă de Franca în contra Turciei. Ziarul adaogă, că Rusia și celelalte puteri interesate la menținerea păcii în Balcani, au asigurat guvernelor din Belgrad și din Sofia, că atât cesiunea macedonandă, cât și aceea a Vechii Serbii vor fi regulate pe cale pacinică și spre satisfacția populațiilor creștine, printr'un plan de reforme, pe care Sultanul va trebui să-l primésoa.

Influența englesă la Constantinopol. Publicatiunea franceză „Memorial Diplomatique“ află din Londra, că guvernul britanic a consiliat în ultimele zile pe Sultan, ca să pue capăt diferendului cu Franca. Se observă o prietiniă accentuată între Turcia și Marea-Britanie, pe când influența Germaniei la Constantinopole decesce. Pörtă a fost posibil surprinsă, vędënd, că chiar după ce s'a făcut, în momente atât de critice financiare, o primire strălucită prințului Adalbert al Prusiei, Germania nu s'a arătat amica Padisahului. Anglia a sciut să profite de această situațiune și este lucrul vedit, că cuvântul ambasadorului engles are mai multă trecere ca cea a reprezentantului imperiului german. Acestnou prestigiu britanic va avea fără indoală consecințe foarte importante în Orient la Koweit, golful Persic și în histerlandul Adenului.

Conflictul franco-turc. Lui „Voss. Zeitung“ i-se scrie din Constantinopol, că cerourile diplomatice de acolo pretind a sci, că Rusia nu s'a bucurat de loc de procederea Franței. Rusia nu vré să audă mai ales despre crescerea influenței bisericeii romano-catolice în Turcia. Se vorbește, că pe timpul conflictului, Austro-Ungaria și Italia au adoptat un punct de vedere din cele mai hotărîte.

O interpelațiune monstră. Sir William Harcourt și-a manifestat intențiunea să interpeleze guvernul asupra funcționării neumane a lagărelor de concentrațiune din

Africa-de-Sud. În legătură cu acesta se anunță, că un mare număr din membrii liberali ai parlamentului se vor asocia și la interpelare. Cercurile guvernamentale sunt consternate, temëndu-se ca acțiunea liberală, pe tema această, să nu pună cabinetul în minoritate.

Agitațiune carlistă din Spania.

Soirî sosite la Madrid dela prefectii din Nord, semnalază noue agitațiuni ale comitetelor carliste. De altă parte, ministrul de interne a primit comunicarea unei rezoluțiuni luată de o federațiune de revoluționari, ca la prima manifestație carlistă, să ia hotărît pozițiune pentru împedecarea unui réșboi civil, deci contra lui Don Carlos.

SCIRILE DILEI.

— 2 (15) Noemvrie.

O aniversare. Adî 2 Noemvrie v. Regele și Regina României vor serba a 32-a aniversare a căsătoriei lor.

Intrunirea electorală antisemită din Viena. Apropiindu-se alegerile comunale în Viena, partidul antisemit séu cum se mai numesce oficial: partidul social-creștin, a început deja a-se mișca. Lunî séra a avut loc o întrunire antisemită convocată de societatea progresistă „Eintracht“ în sala Dreher. La această întrunire au luat cuvântul deputații Spitaler, Schnabl, Prohaska, Steiner, Dr. Lueger. Sala era tixită de alegători și insuflețirea era mare.

Sânțirea bisericeii nouedificate gr. cat. din Salva se va celebra în 24 Noemvrie a. c. la 8 ore a. m. După săvîrșirea actului de sânțire va urma banquet la 1 oră p. m. în localitatea școliei confesionale. Tot cu această ocaziune se va aranja și o petrecere cu joc în favorul bisericeii pe lângă concursul tinerimei din loc și jur, cu începutul la 7 ore séra. Prețul de intrare pentru o persoană 1 cor. 60 b., în familie 1 coronă. Suprasolvirile și contribuțiile maritimose se vor primi cu mulțămîtă și chita pe cale diaristică.

Nunții papali din München. Monsignore Sambucetti, dându-și dimisia din cauză de bolă, în locul lui fu numit Mgr. Tarnassi, actualmente uditore la nunciatura din Viena.

Pentru masa studenților români din Brașov a mai intrat: dela Lucian V. Bologa suma de 20 cor. Întru amintirea réposatului séu unchiu Mărinel Ios. Pușcariu, din incidentul aniversarului morții acestuia în 17 l. c. — Suma această s'a depus la „Fundațiunea Valeriu Bologa“ pentru masa studenților. Esprimăm mulțumitele noastre pentru nobilul dar. — Dir. școlilor medii gr. or. române.

Emigrări. Din Hamburg se scrie, că în luna Septemvrie 1901 au emigrat prin

Hamburg în America 8771 de suflete, din cari 1725 erau supuși austro-ungari. Cei mai mulți s'au dus în Statele-Unite. În primele 9 luni ale anului acestuia au emigrat de tot prin Hamburg 69,036 persoane.

Duelul dela Insterburg. În mod periodic ne vin sciri despre dueluri cu sfîrșit mortal, cari justifică părerile noastre susținute într'o serie de articole asupra iracundității duelului. Scirea ce ne vine acum din Germania le întrece pe toate. Locotenentul Curt Blaskovitz din reg. 147 de inf. era în ajunul căsătoriei. Înainte de a se despărți de viața de flăcău, a dat un ospet camaraziilor séi. La acest ospet se îmbătă și mergënd spre casă cade pe stradă și adorme acolo. Doi camarazi găsindu-l în această situația, vréu să-l ridice, el fiind amețit se apăra și-l lovesce pe unul. Acastă lovitură aplicată de un inoconștient a trebuit să fiă motivul duelului după înțelepta judeoată a consiliului de onóre. A doua zi Blaskovitz se duce la mirésa sa, la Deutsch Eylau, de unde este chemat telegrafic la Insterburg și pus în fața pistolului camarazului séu Hildebrand. Duelul avu unsfîrșit tragic, Blaskovicz fu rănit de mórte și peste două ore își dădu sufletul. Afacerea această a produs senzație enormă în Germania și va fi adusă și în parlament.

Capitalul străin în România. În rapórtele consulare austro-ungare se scrie asupra acestei cesiuni următoarele: Firma belgiană de export Lomache a înființat o întreprindere în pădurile de pe teritoriul comunei Glogava (Gorj) pentru fabricarea de dóge, pe care le exportază în Franca și dulapi pentru căile ferate, pe care le exportază în Belgia. Acestea se transportază cu carele la Turnu Severin, unde le pun pe vapóre și le transportază prin Galați și marea négră în apus. — Firma Köhr & Cuie din Olanda, care a cumpérat în primăvară mai mulți porci din îngrășătoarele din Turnu Severin, a transportat 60000 kg. carne de porc în Anglia și Olanda, ér la începutul lui Noemvrie își va începe érași activitatea și la iárnă va transporta o cantitate mai mare de carne sárată de porc și de vacă în numitele țeri. Chilogramul de carne de porc (jambon) îl plătesc cu 65 bani.

Planurile cetății Cracovia—furate. Din Lemberg se anunță, că înaintea tribunalului penal de acolo se urméză de trei zile desbaterea unui proces interesant: dispariția planurilor cetății Cracovia. Numai cetirea actului de acuză a durat trei zile. Alaltăeri a fost ascultat acuzatul principal Stiller.

160 kilometri pe oră. Mai multe diare din Germania anunță, că „Societatea de studii pentru trenuri accelerate pe electrice“ din Berlin a făcut probe pe linia militară Marienfelde și Zossen și a obținut bune rezultate. După cum arată cele două

departe șabés!*) Așa stă scris în *jurisprudență* și decât nu credeți, uități-vés în *procedură*!... Și ce este decât s'a și bétut la facerea contractului? Ce are a face? Parcă voi nătărăilor nu beți tot-déuna și prin toate locurile?

Chiar dina dreptății cu cumpéna într'o mână și cu sabia în cealaltă să se fi furișat de după cuptor și să se fi stat înaintea consilierilor, nu s'ar fi înfiorat mai tare, decât, când au auzit de tribunalul maritim, de *jurisprudență* și de procedură. Multă vreme a durat o liniște adéncă și numai după o bună bucată de vreme începú Gámulea cu voce domóla, ér toți cei de față, speriați, că are curajul de a vorbi în această afacere, ascultau ca și înmărmuriți:

— Așa e! Cine-va vinde un cal și face cinste, bea; altul vinde un bou, un porc și cheltuesce pe bétură, face aldămaș. Așa e obiceiul între ómeni.

— Bine díce, și noi am bétut, cum e obiceiul din bétránii — adause primarul.

*) Șabés, serbarea Sámbelei la Ovrei, când nu fac și nu întreprind nimic = s'a isprăvit.

După acestea consilierii se îmbărbătară și începură mai cu dinadinsul la Rizepa:

— Ce mai vrei, hrean și-ai cumpérat, hrean să mánânci.

— Dórá nu ești báiat de șése ani? Dórá scii ce faci?

— Și-apoi și în miliție n'are să-ți ia capu.

— Când te va chema să pleci, îți iai o slugă în curte și-ți póte purta gospodăria și grija nevestei.

Se făcu un ris în întréaga adunare, când se rostiră vorbele de pe urmă. Notarul însă își deschise din nou gura și o liniște sêrbătórescă conteni réșul.

— Voi nu vés cunósceți dreptul, voi nu sciiți, când trebuie să vé amestecați — díce el, — și când să táceți ca pescii. Cu privire la aceea, că Rizepa a amenințat cu mórte pe nevastă-sa și copilul și a amenințat mai departe, că va da foc casei sale proprii, aveți tot dreptul să vé amestecați, și aveți datoría să nu lăsați să trecă ușor așa-ceva. Fiind-că Rizepowa s'a plâns aci despre aceste amenințări, nu trebuie să o lăsați să plece fără să i-se facă dreptate.

— Nu-i adevérat! nu-i adevérat! — strigá Rizepowa desperată—nu m'am plâns în contra lui, nici odată nu mi-a făcut vr'un réu bərbatu-meu. O, Isuse Cristóse, ranele tale dulci Dumneđeule... s'a apropiat dórá sfêrșitul lumii!

Primăria însă se puse să judece din nou și rezultatul a fost, că nu li-s'a luat în băgare de sémă plângerea acestor doi ómeni, ba din contră *inalta primărie*, în zelul ei de a apăra viața Rizepowei și a copilului, a hotărît, ca pentru singuranță, Rizepa să fie închis două zile în cotețul porciilor. Afară de aceea, ca să nu-i mai puieze prin cap ast-fel de idei pécátóse, a fost condamnat să plătescă și amendă de două ruble și cincí-deci de copeici pentru lada cancelăriei. Rizepa însă, când auzi de această blândă judecată, începú să sberesélbatic, că el nu va intra în cotețul porciilor. Întru cât privesce însă amenda în bani, aruncă jos — nu două, ci cincí-deci de ruble, ce le-a fost primit dela primar și strigá: „Sé le ia cine vrea!“... Se făcu un sgomot înfiorător. Pandurul cancelăriei voia să apuce pe Rizepa, dér acesta fi trânti un pumn în ochi; pandurul se repeđi din

nou, apucă pe Rizepa de chică; Rizepowa începú să țipe să céră ajutor, când deodată un consilier o înhăță de cefă și o aruncă pe ușe afară, dându-i și un ghiont țépán în crucea spinării; cei-lalți stimabili consilierii se alăturară pe lângă pandur, fi dádură ajutor și țírări pe Rizepa de pěr până la cotețul porciilor. Notarul în timpul acesta introduse în registrul amendelor: „dela Vavrísie Rizepa 1 rublá și 25 copeici pentru cheltueli de cancelărie“.

Rizepowa plecă în nescire la pustia ei de colibă. Ea nici nu mai vedea cu ochii, se împedeca de fie-care pécără, își împletecea mâinile desperată și se váieta într'una: of! of!

Primarul cu consilierul séu Gámulea merseră cu pași domoli cătră căriómă. Primarul comunei Prostoveni avea o *imindă bună*, și ast-fel făcu următoarea observare:

— Nu-i vorbă imi pare réu de femeia asta. Ar trebui póte să-i mai dau ceva pe d'asupra... să-i mai dau o ferdelă de mazere... hai, ce díci?

(Va urma.)

aparate, care indică în mod automat celeritatea, săptămâna trecută au ajuns la rezultatul de 160 km. pe oră. Acesta este celeritatea maximă, pe care a putut-o face până acuma o ființă viețuitoare. Până la 120—30 de km. reușiseră și până acuma a obținut la anumite probe de încercare, dăr 180 kilometri nimeni n'a parcurs până acuma cu trenul. Dacă s'ar introduce o asemenea celeritate la trenurile noastre, atunci am pute face drumul dela Brașov până la Clușii în 2½ ore.

Portul Constanța. Lucrările pentru terminarea portului Constanța continuă cu activitate. Se face tot posibilul, pentru ca noul port să funcționeze chiar în iarna aceasta. Direcția zărilor va întocmi chiar în vederea funcționării portului, în luna aceasta, o serioasă poliție sanitară la Constanța.

Cavalerul Ofenheim, avocat și scriitor de religioasă din Viena, provocase la duel pe primul reședinței imperiale Dr. Lueger, cu toate că soia forte bine, că Lueger ca bun creștin repudiază duelul și ca antisemit pe orice Jidov îl consideră a priori disqualificat. Afacerea a ajuns în ziua de 13 Noembrie în fața tribunalului din Viena, unde jupânul Ofenheim a fost condamnat la o lună arest.

Despre misionara americană miss Stone vin ér scrieri curioase și contrafăcătoare. După unele telegrame nu numai că ar fi ucisă, dăr s'a găsit chiar cadavrul ei îngropat într-o mănăstire, împreună cu alte cadavre. După altele ea ar fi sănătoasă și tot în mâinile bandiților. Consulul Dickson ar cerut guvernului bulgar să dea bandiților liberă permisiune, pentru ca să potă trata ei. Guvernul a refuzat însă, așa că se potă să se nască un conflict bulgaro-american.

O nouă planetă „Le Temps“ scrie: Observatorul din Paris a primit dăună de descoperirea unei mică planete la Heidelberg de către colaboratorii lui Wolff, care de două ani de zile s'a ocupat de descoperirea acestor mică corpuri cerești prin fotografie. Mica planetă descoperită e a 28 a înregistrată, începând din Martie 1901. Grupul acesta planetar pare să fi foarte numeros, de ore-ce descoperirile să succed cu o viteză cam de patru-deci pe an și mai toate sunt făcute în același stabiliment astronomic, singurul care se ocupă regulat de astfel de cercetări. Observatorul din Berlin, care se angajase să calculeze orbitele tuturor acestor corpuri, era departe de a bănui greutatea obligațiilor pe care le contractase atunci.

Profețiile lui Falb. Dacă e să credem „profetului vremilor“ Rudolf Falb, atunci să ne așteptăm la o iarnă foarte aspră în anul său calendar pe 1902 Falb spune, că luna Ianuarie va fi uscată, în Februarie să putem aștepta la mari viscole cu zăpadă, în Martie vor fi furtuni cu zăpadă și ploaie, Aprilie vîntos și furtunos va fi mai mult de Mai nepăcut și răcoala se va încheia în Iunie. Dile critice de primul rang vor fi: 22 Febr., 10 Martie, 8 Aprilie, 7 Mai și 6 Iunie.

Dela curtea cu jurați. Eri s'a percheat înaintea Curții cu jurați din loca ridicată de procurorul Stefan Molnar contra lui Ioan Adămuță din Poiana-Căminului. Crima, ce i-se impută, este incendierea unei case, în care dormia o femeie. Omul, pe scurt, e următorul: Femeia deținuții cu numele Maria Adămuță, din familia ei o ființă pricinașă și trăind rău cu soțul Paraschiva Școția, într-o noapte când aceasta dormia, a dat foc casei. Maria Adămuță bănuită fiind, a fost arestată de gendarmii înaintea cărora a și recunoscut crima. Adusă fiind la judecătoria, a negat. Se întâmplă însă, că în curând înaintea ei se prezintă la judecătoria și soțul, că nu femeia, ci el e făptuitorul crimei. Pe baza acestei mărturisiri, femeia potă pe picior liber, ér bărbatul deținut. El va fi din nou interogat și făcut atent, că drept să-și ia un apărător. El ceru să

fi apărător de avocatul Dr. N. Mănoiu, care și primesce apărarea. Pe baza informațiilor luate la fața locului, apărătorul constată, că într'adevăr acuzatul e nevinovat și se convinge despre acesta și din spusele clientului său. — La pertractarea de eri acuzatul a declarat numai atât, că nu el a comis crima. Apărătorul cerend ascultarea de martori și întrebări întregitoare, reiese că nu acuzatul, ci femeia lui a comis crima. Cu toate acestea însă procurorul a susținut acuză, dăr după ascultarea martorilor a cerut amânarea pertractării și deținerea mai departe a lui Ion Adămuță. La acesta apărătorul arată că procurorul a purces de tot greșit când a pus în stare de acuză pe un om nevinovat și accentuă, că în cazul de față recunoșterea nu se potă admite ca dovadă, fiind-că în realitate crima a fost comisă de altă persoană. Cere dăr, ca nevinovatul să fi liberat. Tribunalul deliberază și decide amânarea acuzei după cum a propus procurorul, și primesce tot-o dată cererea apărătorului, ca Ioan Adămuță să fi pus pe picior liber.

Inteligența română din Sân-Georgiu de Mureș și jur invită la petrecerea de toamnă împreună cu teatru, cântări și declamări, ce o va aranja Joi în ziua arch. Mihail și Gavril (21 Nov. st. n. 1901.) cu ocaziunea săntirii bisericii gr. cat. de acolo, ce se va celebra la 8 ore a. m. Venitul curat este destinat în favorul bisericii. Prețul de intrare de persoană 1 cor. 40 b., de familie a 3 persoane 3 cor. Inceputul la 6 ore seara. Suprasolvirile se primesc cu mulțămire și se vor chita pe cale diaristică. După producțiune imediat dans.

Teatru-Edison. In restaurantul Redutei (văduva Gabel) va da Sămbătă în 16, Duminecă în 17 și Lună în 18 Noembrie Anton Konte cu nisece reprezentațiuni interesante cu cinematograful. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea 60 bani.

5. Efect sigur vindecător. Toți aceia, care sufer de nemistuire, lipsă de apetit, sau stomacul nu le funcționează regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor prafuri seidlitz ale lui Moll. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite zilnic prin postă cu rambursă, de farmacistul Moll, liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. In farmaciile din provincie să se ceară preparatul A. Moll, provăduț cu marca de contravenț și subscriere.

Lucruri curioase.

Este interesant a urmări de-aprăpe cariera câte unui politician, literat, artist, care face parte din neamul semit.

Cu îndrăzneala caracteristică acestei rase, individul semit pătrunde unde un arian potă mult mai talentat, nief n'ar fi visat să ajungă vre-odată.

În ministerul de esterne din Viena stăpănește o asemenea ființă parazită, care de trei-ori și-a schimbat religionea, după cum îi cereau se 'ntelege interesele, și stă acolo și încercă și descurăză itele diplomatice și vecinio vechéază la interesele nemului, din care n'a încetat a face parte cu toate cele trei botezuri. Mai anii trecuți s'a pornit o campanie violentă în potriua lui prin ocolonele diarului „Deutsches Volk-blatt“, rezultatul a fost, că diplomatul semit s'a înțepenit și mai strajnic în postul, în care se găsea, ba încă pe de-asupra i-s'a acordat și titlul de barou.

Pentru diferite insecte s'a inventat Zacherlinul; panglică se potă scote din stomacul omului cu anumite hapuri, difteria se vindecă cu serum, ba se dice chiar, că în timpul din urmă un doctor german ar fi inventat și leacul cancerului. Numai în potriua acestor paraziti cu două picioare, care s'au înouibat în corpul diferitelor națiuni nu s'a găsit până acuma vre-o doctorie.

Și cum se laudă, cum se susțin unii pe alții prin organele lor de presă! Cetind elogiile, cu care se înconjură câte un asemenea individ, îți vine a orde, că nief nu mai face parte din neamul de toate di-lele al ómenilor, ci este un deu sau eron mitologic cel puțin, care tronéază în Olimp așteptând, să vină toate neamurile să-i ofere tămăie și adorațiuni.

Aceste gânduri își trecură prin cap mai di-lele trecute, cetind rapórtete despre temenelele, ce s'au adus unui vechi diarist „maghiar“, care scrie în limba germană, reprezentând interesele neamului semit. Și dacă mi-au venit aceste ougete — diceam eu — de ce să nu le și scriu, vor servi potă cui-va spre învățatură. Căci este, după părerea mea, un semn de degenerescență prosternarea servilă în fața unui asemenea bonz al liberalismului circumcis.

„Regele condeului!“ „Nimeni nu scie în țările coronei S-tului Ștefan se 'nvértésoă condeul așa de bine ca el!“ „Și răspunsul la mesagiū nief nu-l potă scrie altul, decât el“. Cardinali și miniștri uitând de demnitătea lor ariană, se umilesc și se apropie cu sfială de locuința hahamului jurnaliștilor, să-l feliciteze cu ocaziunea jubileului său de doctor.

Éta ce potă se face reclama dintr'un om!

Și în aceeași di, când făcea reflexiunile de mai sus asupra eroului fără păreche al condeului maghiar, dau prin diare de-o scrisore a lui Jókai.

Bétraul romancier nu mai potă scrie în timpul din urmă decât despre tînăra sa nevastă, despre Eveiciuța Bella Gross (Nagy). Ea și-a păstrat religionea părinților, și de acest lucru bétraul său bărbat se simte forte mândru.

Scrișorea lui Jókai este adresată jupânului Kohut și a fost publicată în diarul „Berliner Tageblatt“. In ea se descrie farmecul Belei într'un stil poetic și bétraul se aventă până la îndrăsnéța, pentru Maghiari ofensătorea afirmațiune, că „numai de pe buzele ei se potă recunoșce în adevăr frumuseța melodiósă a limbei maghiare“.

Va să dice căuți un meșter al condeului la Maghiari, trebuie să-l căuți în rëndul semitilor, dacă vrăi să auđ melodia limbei maghiare, tot la semiti trebuie se te adresăzi.

Și acésta nu este așa numai la Maghiari. Toate națiunile trebuie să suferă robia impusă de mărimile semite umflate prin reclamă. Așa e la Francezi, așa e la Germani, așa a început să fie pe ici pe colo și la Români.

Citez numai din întemplantă din revista „Wochenschrift“ a rabinului Bloch din Viena. In numărul dela 1 Noembrie scriind despre artistul Sonnenthal, famosul rabin dice: „Der erste Schauspieler deutscher Zunge wurde 'er einst genannt und das ist er bis heute geblieben. (Odinórá fú proclamat de primul actor în limba germană și primul a rămas până în ziua de astăzi).

Am citat numai câte-va exemple, din care se potă vedé tendința pronunțată de-a proclama pe toate terenele superioritatea rasei semite.

Și îți este gréță, când veđi atăția hăbăuci arieni secundând pe stăpânii lor și colabărând cu cele mai bune puteri ale lor la instalarea definitivă a hegemoniei semite în politică, artă, literatură, pretutindenea.

O...

Convocare.

Membrii desp. Sibiu aparținător „Reuniunii inv. gr. cat. din archidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș“, precum și toți doritorii de înaintarea și prosperarea culturală a poporului român, sunt rugați a participa la adunarea de toamnă, ce se va ținé Duminecă 24 Nov. st. n. a. c. în școala română din Șeica-mare; pe lângă următorul

Program: 1) La 9 ore ante meridiene participare în corpore la serv. divin. 2) „Noțiunea dicerei simplă amplificată“ prelegere practică cu elevii cl. III a școlei pop. nedesp. de I. Vintila inv. Șeica-mare. 3) Cuvânt de deschidere. 4) „Școala și casa părintéscă“, disertație de I. Gurgu director în Orlat, 5) Alegerea unei comisii pentru încasarea taxelor. 6) „Cât și cum are să se propună din geografie în cl. III a școlei populare nedespărțite“, disertație de Dion Dancea inv. Gurariulul. 7. „Cât și cum are a se propună economia în școala populară“ disertație de Ion Dragomir inv. în Noul săsesc. 8) Aprețiarea prelegerii și

disertațiilor. 8) Statorirea locului și timpului, cum și a programului adunării de primăvară. 10) Eventuale oestiuuri. 11) Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal. 12) Inchiderea adunării.

Orlat, la 1 nov. 1901.

Leon Maior,
preș. desd.

D. Pinteș
notar.

NECROLOG. Elena Jarda ca mamă, Maria Dr. Scridon ca soră, Ioan și Ștefan ca frați, Dr. Leou ca cumnat, Ionel, Helena și Leon ca nepoți, cu inimă înfrântă de durere anunță în numele lor și al celorlalți consăngenți, că iubitul lor fu, rate, cumnat resp. un hiu, Danila Jarda, practicant la tribunalul reg. din Bistrița, și a dat sufletul în mâinile creatorului în 8 Noembrie 1901, în etate abia de 25 ani.

Rămășițele pământești ale neuitatului răposat s'au înmormântat Sămbătă în 9 Noembrie la 2 ore p. m. în cimiterul gr. cat. din Bistrița.

Literatură.

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia archidiecezană din Blășiū. Cartea are 31 côle de tipar (500 pagini) și este fructul ostenelelor unor laborioși studenți în teologie dela universitatea din Budapesta. Cuvântul „Salba“ ne reamintesc societatea literară cu același nume a teologilor din seminar desființat „Sta Barbara“ din Viena, cărei societăți îi mulțumim publicarea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificătoare în stil îngrijit, tiparul curat, hărtia bună. Prețul unui exemplar legat elegant în pânză este 3 corone (+ 40 b. porto.) Un exemplar broșat 2 corone (+ 40 b. porto.) Se află de vëndare și la Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

SCIRI ULTIME.

Capstadt, 14 Noembrie. Lord Kitchener și Sir Gordon Sprigg au elaborat un plan secret pentru a împiedeca invasiunea Burilor în colonia Cap.

Londra, 14 Noembrie. Ministrul de răboiu Brodrick a pronunțat un discurs la clubul Carlton asupra răboiului. El a spus, că în câmpurile de concentrare sunt 42,000 de Burii. Numărul Burilor căduți, răniți sau depărtați din țără, sau care au fost lăsați liberi e de 11,000. Numărul Burilor sub arme e de 10,000. Pentru înfrângerea rezistenței Burilor guvernul are de gând să trimită trupe noué în Africa.

Paris, 14 Noembrie. „Petit Bleu“ primesce din Dublin scirea, că naționaliștii irlandesi au decis să candideze pe Krüger într'un cerc electoral vacant. In cas de a fi ales, mandatul lui n'ar puté fi nimicit, fiind-că în urma anectării Transvaalului, Krüger încă e cetățen engles.

DIVERSE.

O sală de sinucidere. Doctorul Charles Jacobs, un specialist pentru bólele nervóse, a cerut municipalității din Chicago autorizațiunea de a înființa „o sală de sinucidere“, unde toți clienții incurabili, care ar voi să moră, se vor puté omori „confortabil“ plătiind o anumită sumă de bani. Vor fi pentru toate gusturile: frânghii revolvere, instrumente de tăiat, gazuri asfixiante, otrăvuri, și poté fotoliul de electrocuțiune. Doctorul a trimis celor două-deci și trei de cluburi ale sinucigașilor din Statele-Unite prospectul său, lăudând eselența instalațiunei proiectate spre folosul celor sătui de viață. Harrison, primarul din Chicago, refuză „pentru moment“ să acorde autorizaerea cerută pentru sala de sinucidere. Cu tot progresul americanilor, pare a nu fi venit încă momentul pentru eștii din Chicago, ca să autorizeze aplicarea ingeniosului proiect al doctorului Jacobs.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arstat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cânticică de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă *Ediț. IV. corectată.* Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cânticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de *Ioan Pop*. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 cor. (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesci de Ioan Pop: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericesci acomodată pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notă istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto)

Predicii pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, Vol. I. de *Em. Elefrescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din numărösele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

De același autor a apărut Vol. II. cu **Predicii ocazionale și funebre**, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocașuni (la sănșirea de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru prima oară a preotului în paro-hii etc. et.) Prețul 3.50 cor. (+ 20 b. porto.)

Predicii pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christa*. Conține predicii dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Predicii pentru Duminici de Iustin Popșu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul cor. 4.40 (+ 30 b. porto.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848-49 de Vas. Moldova, fost prefect al Legiunii III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Tera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Murș spre miadă-și și valea Murșului, de *Silvestru Moldovan*, — e o scriere unică în felul său, atât de căldu ros aprețiată de întreaga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul cor. 2 (cu posta cor. 2.20.)

„Pintea Vitezului“, tradițiun, legende și schițe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 b. (cu posta 46 b.)

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei noue cârticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu“, schițe biografice de *Ioan Popca*. Broșura acesta, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthy László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p)

Viața și operile lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de *Ioan Rațiu*, prof. ord. la preparandia din Blășiu. Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparand-al din Blășiu.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. *Amos Frâncu* în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 cor. în România 2 lei plus 5 bani porto.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„Țeranul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

Măndăstirea Putna în Bucovina de Iraclie *Porumbescu*. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Țilele acestea a apărut într-o broșură de 104 pagini, format octav mic, **„Carnetul Roșu“**, o interesantă *novellă nihilistă*, tradusă din germană de *Moșul*. Tiparul Tipografiei „A. Mureșianu“ Brașov 1901. Broșura oferă o lectură ușoră și distractivă și se poate procura cu prețul bagatel de 30 cruceri (60 bani) prin tipografia „A. Mureșianu“ și prin librăria Ciureu din Brașov. — „*Moșul*“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărösele sale lucrări publicate în foiața diarului nostru.

Geografia comitatului Brașov, precedată de *Elementele introductive în Geografia universali*, pentru școțele populare anul III de școlă, de *Ioan Daru*, cu mai multe figuri intercalate în text împreună cu mapa comitatului Brașov. Editura librăriei Ciureu, Brașov, 1901. Prețul 40 bani. — Așa e intitulată o nouă lucrare a d-lui I. Daru, ce numai acum a apărut de sub tipar. Ea cuprinde: A) Elementele introductive în geografia universală, tratate în 29 capitole cu mai multe ilustrațiuni bine reușite. B) Geografia comitatului Brașov cu următoarea împărțire: 1) Marginile și împărțirea lui politică. I. Cercul pretorial de jos, II. Cercul pretorial de sus, III. Cercul pretorial al Săcelelor, IV. Orașul Brașov. 2) Comitatul în genere. C) Ungaria. Adaus: Legende și istori-ore locale. Deși materialul cuprins în acest manual este redus la strictul necesar, ce se poate lua în clasa III din Geografia, cu toate acestea cuprinde o mulțime de date neapărat de lipsă despre fie-care comună și cerc cu privire la pozițiunea ei, la întinderea hotarului ei; locuitorii cu privire la număr, naționalitate, confesiune și ocupațiune. Pe urmă mai fie-care comună este însoțită și de unele date istorice. Er legendele și istori-ore locale sunt dintre cele mai alese, cu mențiunea de a escita în copil și mai mult interesul și de a da așa dicend viața materialului din învățământul geografic.

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Novembre n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.05
Renta de corone ung. 4%	93.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.70
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.75
Bonuri rurale ungare 4%	92.85
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	144.50
Renta de argint austr.	98.70
Renta de hârtie austr.	98.55
Renta de aur austr.	118.60
Losuri din 1860.	139.70
Acții de-ale Băncei austro-ungară.	17.13
Acții de-ale Băncei ung. de credit	633.60
Acții de-ale Băncei austr. de credit	620.—
Napoleonori.	19.06
Mărci imperiale germane	117.17 1/2
London vista	239.30
Paris vista	95.25
Rente de corone austr. 4%	95.50
Note italiene	92.80

Cursul pieței Brașov.

Din 15 Novembre n. 1901.

Banconota rom. Cump.	13.96	Vënd.	19.—
Argint român. Cump.	18.60	Vënd.	18.70
Napoleonori. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	13.20	Vënd.	13.30
Ruble Rusesci Cump.	2.54	Vënd.	2.56
Mărci germane Cump.	—	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	21.40	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100	Vënd.	101.—

Sz. 8931—1901 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Sperchez I. Máriának mint végrehajtatónak Badescu Aldea Juon és társai végrehajtaszt szenvedő elleni 220 kor — fill. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtaszi ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbíróság) területén lévő Fundata községben fekvő a fundáta 60 sz. tjkvben foglalt 8426, 8427 és 8428/1 hr. számú ingatlanokra az árverést 904 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi December hó 4-ik napján délelött

9 órakor a fundáta község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 § ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papiban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1901 évi Sept. hó 6-án. A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutia este provédută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subserierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai carbicose la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bóte femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provédută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de reedă. Prețul unei sticle originale plumbate, Coróne 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sápun de copii și dame fabricat după metódu cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelej, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucati Cor. — 40 Cinci bucati Coróne 1.80. Fie-care bucată de sápun, pentru copii este provédută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,
c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciá se efectuează gílnic prin rambursá postală.

La deposite se se cérá anumit preparatele provédute cu iscálitúra și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșii, Teusch & Tartler.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURÎ
STATUTE.	<i>Compturi, Adrese,</i> <i>Circulare, Scrisori.</i> <i>Couverte, in toată mărimea.</i>
FOI PERIODICE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
PROGRAME ELEGANTE.	BILETE DE INMORMENTARI.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	
ANUNȚURÎ.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.